

L'ASSOCIACIÓ L'ESQUITX

MEMÒRIA D'ACTIVITATS
2019

Índex

1. Presentació de l'entitat

2. Objectius

3. Projectes de l'Associació

I. Espai familiar "La Caseta del barri"

II. Centre Obert Ludoesquitx

III Centre Obert Esquitx

IV. Espai Jove Esquitx

V. Suport Familiar

VI. Aula d'estudi

VII. Suport individual a l'aula

VIII. Psicomotricitat

IX. Suport Psicològic

4. Festes que celebrem a l'Associació l'Esquitx

5. Treball en Xarxa i Comunitari

6. Trobades i Jornades on hem participat

7. L'Entitat...

8. Recursos

8.1. Finançament

8.2. Infraestructures

8.3. Equip que ho ha fet possible

9. Eines de comunicació de l'entitat

1. Presentació de l'entitat

L'Associació l'Esquitx és una entitat sense ànim de lucre que va néixer el 1984 al districte de Ciutat Vella de Barcelona. Realitzem una tasca de prevenció, assistència, promoció i educació dels infants a través de l'acció socioeducativa des de l'educació en el temps lliure diari, cercant el desenvolupament integral dels infants i les seves famílies dins del barri on es troben. Sovint les famílies ateses presenten certes dificultats econòmiques i/o socials; en la majoria dels casos es fa un seguiment dels infants i les seves famílies amb els Serveis Socials de l'Ajuntament i EAIA.

El nostre és un espai que sorgeix de la necessitat de donar una resposta preventiva-formativa i de suport a les famílies. La nostra intervenció té com a eix vertebrador la relació entre l'adult referent i l'infant. Proposem treballar amb l'infant que es troba immers en una realitat familiar particular que és quan s'establiran moltes de les pautes vinculars i relacionals que marcaran a l'individu per la resta de la seva vida.

Així, el treball que duem a terme des dels diferents projectes que engloba la nostra entitat, té varies finalitats:

- **Preventiva-formativa:** treballar amb les famílies que per les seves particularitats i/o moment vital poden necessitar un recolzament extern, o que es troben en una situació de risc per a la seva integritat com a nucli, o per algun dels seus membres.
- **Educativa:** treballar amb les famílies que des de fa temps, tenen alguna dificultat, però es troben en un moment de reconeixement d'aquestes.
- **Recolzament:** donar estratègies a les famílies des dels diferents professionals, per assegurar l'exercici de la funció parental (sense perdre de vista que la relació ja està establerta).
- **Efecte multiplicador:** estem segurs de que si es poden crear bones dinàmiques de funcionament dins la família, no només afectarà positivament a aquesta, sinó que tindrà un efecte en cada espai on aquesta o els seus membres individualment hi participen.

2. Objectius de l'Associació

- Realitzar una funció de prevenció, assistència i promoció dels infants i les seves famílies.
- Educar buscant el creixement i desenvolupament integral del nen/a, dins el marc institucional i social del barri.
- Oferir suport a les famílies en l'educació dels fills/es.
- Treballar en coordinació amb altres recursos i entitats que també treballen amb la infància i les seves famílies, creant una estructura de "xarxa".

....Una mica d'Història

Colònies Populars L'Esquix

Aquestes Colònies es van fer amb unes mares que feien un curs d'Alfabetització amb Càritas.. La proposta era anar de Colònies amb elles...però com que no tenien amb qui deixar als seus fills/es...i va anar tots junts...grans i petits

Juliol - Setembre
1985

Al setembre després de les Colònies, el grup de voluntaris inicia l'activitat amb els infants que hi van participar. Eren infants de 5 a 14 anys...i així comença el **CO L'Esquix**. Durant gairebé 15 anys va funcionar amb persones voluntàries compromeses en lo social. I és al **1999** que s'alliberen dues persones per donar continuïtat al Servei de forma diària...i evidentment amb el Suport dels voluntaris/es.

Després d'aquests anys des de l'entitat ens plantegem oferir una proposta socioeducativa a la petita infància i les seves famílies.

És així com iniciem el **CO Ludoesquix** (3 a 5 anys) i l'espai familiar "**La Caseta del Barri**" (0 a 3 anys i referent adult) creat pel Grup Echea.

2004 2007

Durant aquest any iniciem dos serveis mes:
El **CO Espai Jove** (14 a 18 anys) per donar continuïtat als nois i noies que acabaven el **CO L'Esquix** i seguien fortament vinculats a l'entitat.
I el **Suport Familiar**, que des de l'inici treballem amb les famílies dels infants. Però volíem una mirada que vetllés de forma exclusiva per la família.

Obrim l'**Aula d'Estudi** per a nois i noies de Secundària.

2011

...continuem pensant com incidir més en l'acció que ja fem amb els infants i famílies...i donem voltes al Suport que podem aportar als infants d'educació infantil i de Primària. I ho fem entrant a l'escola!

Amb el **Suport Individual** (primària) i la **Psicomotricitat** (3 a 8 anys).

Iniciem l'**atenció Psicoterapèutica** amb infants

2013

2014

2015-16

Incorporem la **Neuroeducació**

La nostra acció socioeducativa, per poder aportar eines a l'equip educatiu, als infants i a les famílies per construir-nos més resilients..

Celebrem **30 Anys!!!**

- Presentem: "les gotes que van canviar el barri"
- Fem una jornada de reflexió
- I ens mengem una paella al carrer...amb infants, famílies, equip

...i continuem aportant el nostre granet de sorra per a un món més just!

3. Projectes de l'Associació

El projecte de l'Associació l'Esquitx està immers en el marc de la prevenció de les situacions de risc per a la població infanto-juvenil i ens hem basat en la transversalitat dels processos i l'acceptació que tenim per part de les famílies. Això ens situa en un marc d'acompanyament basat en criteris de la proximitat i el vincle. Des de la nostra pràctica quotidiana veiem com els resultats són evidents i tots els membres del sistema familiar en surten beneficiats.

PROJECTE	INICI	EDATS	PROGRAMACIÓ	LLOC REALITZACIÓ	HORARI	PLACES
ESPAI FAMILIAR LA CASETA DEL BARRI	2004	De 0 a 3 anys	Anual	Fonollar 15	dm-dx-dj 10h30-12h30	28 famílies
CENTRE OBERT LUDOESQUITX	2004	De 3 a 7 anys	Anual	Fonollar 15	Tardes 16h-20h	32 infants
CENTRE OBERT ESQUITX	1985	De 7 a 14 anys	Anual	Pons i Clerch 4	Tardes 16h-20h	35 infants
CENTRE OBERT ESPAI JOVE ESQUITX	2007	De 14 a 18 anys	Anual	Pons i Clerch 4	Tardes 19h30h-21h	18 nois/es
CASAL D'ESTIU L'ESQUITX	1987	De 3 a 15 anys	1 al 26 juliol 2019	Pons i Clerch 4	10h-15h30	89 infants
COLÒNIES ESTIU L'ESQUITX	1985	De 5 a 14 anys	15 al 26 juliol 2019	Can Mas (Torrelles de Llobregat)	7 dies	40 infants
CASAL JOVES ESTIU+COLÒNIES	2008	De 14 a 16 anys	15 al 26 juliol 2019	Pons i Clerch 4	7 dies	8 nois/es
SUPORT FAMILIAR	2007	Famílies	Anual	Pons i Clerch 4	Matins i dx tarda Taller	34 famílies 10 famílies
PSICOMOTRICITAT	2013	De 3 a 8 anys	Anual	Escola Pere Vila Escola Cervantes Centre Obert	Divendres Dijous Dijous	5 infants 5 infants 10 infants
SUPORT INDIVIDUAL	2013	Primària/ Secundària	Anual	Escola Cervantes Institut Maria Espinalt	4h/setmanals per infant	2 infants 1 infant
AULA D'ESTUDI	2011	Secundària	Anual	Pons i Clerch 4	DII-dt-dv 15h30-17h	10 infants
ATENCIÓ PSICOLÒGICA INFANTS	2015	De 5 a 18 anys	15 sessions/infant	Terapeutes externs	Depèn d'infant	4 infants

I. Espai Familiar “La Caseta del Barri”

El projecte és una eina de suport per a les famílies del barri que tenen al seu càrrec nens i nenes de fins a 3 anys d'edat. Aquest suport s'ofereix a través d'un espai de joc i relació entre els adults i els infants que afavoreix la integració de les famílies a la xarxa natural del barri. L'espai familiar promou les relacions parentals (de l'adult referent amb el nen/a) afavorint així el desenvolupament integral dels infants. D'altra banda, ofereix als pares i mares espais de diàleg i reflexió que sovint alleugen la inquietud generada per les vicissituds relacionades amb la criança dels seus fills/es.

L'espai familiar és el lloc idoni per poder atendre de manera integral a la família, des de la relació adults-infants, i des d'un moment d'edat primerenca, on s'estableixen moltes de les pautes vinculars i relacionals que marcaran l'individu al llarg de la seva vida.

Funcionament del servei

L'Espai Familiar La Caseta del Barri s'ha organitzat a partir de tres grups d'edat (de 2 a 12 mesos – de 12 a 24 mesos – de 24 a 36 mesos) cada grup ha assistit al servei un cop a la setmana. El criteri de fer els grups en base a l'edat dels infants ha facilitat que els adults referents hagin pogut posar en comú totes aquelles qüestions, dubtes, impressions, etc. relatius al moment concret en el que es troben els seus fills/es. Aquest curs han participat 21 famílies i 24 infants.

Les sessions, que tenen una durada de 2 hores, s'organitzen:

- **Acollida:** És el moment de trobada de totes les famílies. Es canta una cançó per cada nen/a on es fa esment del seu nom i el de la mare, per a tots, la cançó és la mateixa. En acabar cada nen/a penja en un gran mural la seva foto. És un moment molt esperat pels nens, un moment en el que totes les mirades es centren en cada un d'ells. D'aquesta manera es propicia el sentiment de grup.
- **Joc compartit:** Es proposa un joc adequat a cada edat perquè el portin a terme les famílies i els infants com: psicomotricitat: experimentació amb materials i objectes com llegums, farina, pasta, etc, plàstica, amb pintura de dits, utilitzant tot el cos, pintant amb xocolata, plastilina, pasta de sal, gomets...; jocs simbòlics; construccions.... D'aquesta manera poden experimentar la coneixença del seus fills/es a través del joc, ajustar les demandes dels infants, conèixer noves formes d'estimulació, etc. Es proposen dos jocs simultanis per propiciar que els nens pugin triar, i que serveixi com a mecanisme d'autoregulació i de foment de la participació dels infants, ja que són ells qui trien el joc.

- **Tertúlies:** Moment en què pares i mares al voltant d'un cafè poden compartir i posar en comú els dubtes, inquietuds i reflexions relacionades amb la criança dels seus fills/es i de les seves funcions parentals. Aquests moments de tertúlia els dinamitza i organitza la terapeuta tenint en compte les demandes que espontàniament van sorgint sobre temes propis de l'edat, altres temes els proposa la terapeuta. Els pares i mares valoren molt positivament aquest moment perquè en alguns casos és l'inici de la separació amb els seus fills. En el grup d'infants de 0 a 1 anys no es fa la separació física, la tertúlia i el cafè es fan amb els infants.
- **Joc d'infants:** simultàniament a la tertúlia es proposa un joc pels infants. Es proposen jocs i tallers adequats a la seva edat. Tal com va avançant el curs, els nens/es, van participant més en aquest espai, propiciant així la seva autonomia.
- **Ritual de sortida:** abans de marxar i en rotllana, es canta una cançó i cada nen/a guarda en una caseta de paper, la seva fotografia.

Així mateix des de l'Espai Familiar La Caseta del Barri s'han organitzat xerrades i tallers a càrrec de professionals externs sobre diverses temàtiques relacionades amb la primera infància. Aquest curs 2018-2019 s'han fet les següents xerrades:

- Malalties més freqüents a la petita infància. 13 de novembre de 2018, per una pediatre del CAP Casc Antic.
- Salut bucodental. 6 de març de 2019 per l'odontòloga del CAP Casc Antic.
- L'agressivitat en la petita infància. 5 de juny per la psicòloga Brenda Xóchitl Torres.

II. Centre Obert Ludoesquitx

El projecte busca facilitar un espai de joc, de creixement personal i de relació entre infants de 3 a 7 anys. Per tal de facilitar aquest creixement personal i la interacció dels infants entre ells i el seu entorn, s'utilitza el joc com a eina educativa, ja que entenem el joc com un element fonamental en la construcció de l'ésser humà. A través del joc es facilita aquest espai d'interaccions i de construcció del llenguatge, alhora que es poden expressar i construir a partir de les seves vivències.

En el CO Ludoesquitx s'han fonamentat les capacitats creatives, comunicatives i relacionals dels infants; s'han estimulat el pensament lògic i la imaginació, s'han promogut actituds organitzatives, metòdiques i responsables, i els nens/es han pogut aprendre a plantejar i resoldre problemes de diferents tipus dins del quotidià del joc, i de l'espai.

Funcionament del servei

L'activitat diària del centre s'ha realitzat cinc dies a la setmana (de dilluns a divendres) i l'horari és de 16.00h a 20h. Durant aquest curs 2018-19 han assistit regularment **32 nens i nenes d'entre 3 i 7 anys**, i les seves famílies. Aquest infants els hem organitzat en dos grups, Ludo 1 els dimarts i dijous i Ludo 2 els dilluns, dimecres i divendres.

Horari	
De 10h a 13h30	Atenció Famílies
De 16.00h. a 17.00h.	Atenció famílies / Treball intern / Coordinacions internes i/o externes.
De 17.00h. a 18.00h.	Acollida i Racons de joc (Joc lliure, simbòlic).
De 18.00h. a 18.30h.	Rentar mans i Berenar.
De 18.30h. a 19.00h.	Act. dirigida: Taller/Jocs/Racons/Psicomotricitat/Conte temàtic /Prog. Educació Emocional.
De 18.45h. a 19.30h.	Recollir, Racó del Conte i Comiat.
De 19.30h. a 20.00h.	Atenció famílies / Recollir i neteja espai..

Projecte d'activitat quotidiana: Aquest ha marcat la dinàmica de l'activitat realitzada de dilluns a divendres durant el curs escolar a través de les diferents moments del quotidià:

-L'Acollida, espai de benvinguda als infants, moment de relació i joc amb els altres infants.

-El Berenar, s'ha intentat que hi hagués varietat d'aliments. Ha estat el moment en el que s'han treballat els hàbits d'higiene així com, practicar la comunicació com a grup. Els infants han explicat el què han fet durant el dia i les educadores els hi expliquen l'activitat dirigida de la tarda.

-Els càrrecs, un infant repartia el sabó als companys a l'hora de netejar mans, un altre repartia els gots per berenar, un altre netejava la taula després de berenar.

-L'espai de joc, de joc simbòlic i no dirigit a través dels diferents racons (la cuineta, els cotxes, les nines, la botiga, les disfresses, el racó de contes, el metge) i del joc dirigit (Taller / Jocs / Racons / Psicomotricitat / Conte temàtic / Activitat del Programa d'Educació Emocional).

-L'espai de psicomotricitat, s'han proposat circuits dirigits i material per experimentar la psicomotricitat gruixuda.

-Els tallers, on s'ha practicat la psicomotricitat fina, s'han fet construccions i han experimentat.

-Els contes, s'ha treballat l'hàbit de la lectura així com, gaudir d'un espai on relaxar-se abans de marxar cap a casa.

-L'espai de recollir, s'ha donat la importància i el temps suficient per poder recollir els jocs i les joguines que han utilitzat, recollir com una part més del joc.

Assemblea: Ha estat un espai diari, de 15 minuts de durada on s'ha donat la possibilitat als infants per expressar-se: explicar a què han jugat, amb qui, què els hi ha agradat més, què els hi ha agradat menys, què voldrien fer, i si hi han hagut conflictes. Si hi ha hagut conflictes, s'ha reflexionat de quina manera s'han resolt (si els han resolt ells sols o si hi ha intervingut l'educador/a). L'assemblea molts dies s'ha fet a través d'un petit conte on quedaven reflectits els diferents sentiments i emocions que els infants viuen en aquells moments. Per dur a terme l'assemblea s'han fet servir els espais dels berenars i dels comiats.

Programa d'Educació Emocional: un dia a la setmana s'han treballat les habilitats emocionals dels infants a partir de diferents jocs i activitats enfocades a potenciar aquest aspecte. A través d'aquest programa es treballen cinc blocs de competències emocionals: *consciència emocional, regulació emocional, autonomia personal, intel·ligència interpersonal i habilitats de vida i benestar*. Es tracta d'activitats pensades per fomentar l'autoconeixement i afavorir que el creixement del nen/a sigui el més complet possible. Aquest programa comença a aplicar-se als 3 anys i el continuem fins els 18 anys, a través dels diferents projectes de Centre Obert. Amb els dos grups del CO Ludoesquitx s'ha treballat la part de identificació d'emocions i consciència emocional a través de jocs.

II. Centre Obert Esquitx

Durant el Curs 2018-19 hem atès a **35 nens i nenes de 8 a 14 anys, i les seves famílies.**

A través del quotidià s'ha portat a terme la tasca socioeducativa, que marca la dinàmica de l'activitat de dilluns a divendres, on s'han treballat els objectius que s'han elaborat durant el curs. Hi ha objectius a nivell individual, grupal i familiar (amb tots els infants es plantegen uns determinats objectius, i ha un tant per cent dels infants a qui se'ls fa un seguiment més acurat).

Funcionament del servei

Dies i hores de funcionament: L'activitat diària del centre s'ha realitzat cinc dies a la setmana (de dilluns a divendres). Els matins de 10.00h a 13.30h i les tardes de 16.00h a 20.00h.

Els infants han assistit al centre tres dies a la setmana, i s'organitzen per grups d'edat:

- Grup de Petits 1 (7-9 anys): **dilluns i dimecres.**
- Grup de Mitjans (10-11 anys): **dimarts, dijous.**
- Grup de Grans 1 (11-14 anys): **dimarts, dijous i divendres**

La distribució del temps ha estat la següent:

Horari			
Matins	Dilluns - Dimarts- Dimecres-Dijous - Divendres		
10.00h.	Atenció i Treball amb famílies/ Coordinacions externes		
13.30h.			
Grup	Petits	Mitjans	Grans
16.00h.	Atenció famílies / Treball intern / Reunions equip /Coordinacions externes		
17.00h.	Acollida i Ludoteca	Acollida i Jocs de Taula	Acollida i Deures
17.40h.	Berenar	Berenar	
18.00h.	Reforç Escolar (RE)-Deures	RE - Deures	Berenar
18.30h.	Activitat: Taller / Joc / Activitat del Programa d'Educació Emocional (EE)		
18.45h.	Dijous Petits 1 Coral al Palau de la Música Catalana*	Activitat: Joc/Taller/ Dinàmica/Assemblea/ EE	Espai de Joc / EE/ Assemblea
19.15h.	Contes /Assemblea		
19.30h.	Comiat Grups		
20.00h.	Atenció famílies / Neteja espai		

Projecte d'activitat quotidiana: Aquest ha marcat la dinàmica de l'activitat realitzada de dilluns a divendres i durant el curs escolar a través dels diferents moments del quotidià:

-L'acollida: espai de benvinguda als infants. Les educadores han promogut la benvinguda i la comunicació entre els infants, i entre els adults.

-Espai de Ludoteca: espai compartit de joc lliure amb racons de joc i jocs de taula.

-El Berenar: s'han treballat hàbits d'alimentació, d'higiene, de postura i de comunicació entre el grup.

-Els càrrecs: els nens i nenes s'han responsabilitat de diferents tasques en el funcionament quotidià del centre obert: preparar el berenar, posar la taula, recollir i netejar la taula, escombrar l'espai, netejar els gots del berenar, recollir les cadires, etc.

-L'espai de Reforç Escolar i Deures: s'ha fet un seguiment de cada infant amb els tutors de les diferents escoles per tal de detectar els possibles dificultats d'aprenentatge de l'infant. Els plantejaments s'han fet no només des de l'òptica de lo escolar sinó també des de lo socials dins de l'escola i el temps lliure, hem buscat criteris comuns de funcionament.

-Activitat (Jocs i dinàmiques grupals/Tallers/Activitats del Programa d'Educació Emocional): s'han programat activitats per treballar diferents habilitats socials i educatives dels infants tenint en compte els objectius grupals i individuals proposats per l'equip educatiu.

Assemblea: Espai de recollida del grup on als nens i nenes se'ls hi ha donat la possibilitat d'expressar-se: explicar a què han jugat, amb qui, què els hi ha agradat més, què els hi ha agradat menys, què voldrien fer, i si hi han hagut conflictes s'ha reflexionat com s'han resolt (si ho han resolt ells sols o si hi ha intervingut l'educador/a). També ha estat l'espai on els infants han fet propostes d'activitats i s'ha valorat si es podien o no portar a terme. Un cop havien decidit l'activitat a realitzar van pensar el com i què faria cadascú.

Depenent del moment vital del grup l'assemblea s'ha pogut fer amb més o menys profunditat. És a dir, treballar la rotllana, l'escolta, respectar el torn de paraula, utilitzar la paraula i el diàleg com a mitjà de comunicació, respectar les diferents opinions, complir els acords...encara ens queda camí per fer servir l'assemblea amb totes les seves potencialitat.

Programa d'Educació Emocional: un dia a la setmana s'han treballat les habilitats emocionals dels infants a partir de diferents jocs i activitats enfocades a potenciar aquest aspecte. A través del Programa d'Educació Emocional s'han treballat cinc blocs de competències emocionals: consciència emocional, regulació emocional, autonomia personal, intel·ligència interpersonal i habilitats de vida i benestar. Es tracta d'activitats pensades per fomentar l'autoconeixement i afavorir així que el creixement del nen/a sigui el més complert possible. Aquest programa comença als 3 anys i el continuem fins els 18 anys, a través dels diferents projectes de Centre Obert.

Aquest any hem tornat a participar del projecte **Clavé XXI del Palau de la Música**. A través d'aquest projecte els infants participen setmanalment de Coral. Aquest curs hi ha participat el grup Petits, amb un Concert al finalitzar el curs on hi participen totes les Corals Infantils i Juvenils de l'Orfeó Català.

Als grups de Mitjans i Grans se'ls hi ha proposat fer acompanyaments individuals al Projecte d'EnTandem de l'**AFEV**, han participat 9 infants.

Al llarg del curs s'organitzen diferents activitats fora de la dinàmica quotidiana de dilluns a divendres de centre obert que han complementat la proposta socioeducativa per els infants i les famílies:

El **Casal d'Estiu l'Esquitx**, dirigit a infants de 4 a 14 anys, des de l'1 al 26 de juliol de 2019. L'horari del Casal ha estat de les 10h a les 15h30, amb dinar inclòs. El total d'infants que han participat ha estat de 89 infants.

Les **Colònies d'Estiu l'Esquitx**, dirigides a infants de 9 a 17 anys, les hem realitzat del 15 al 26 juliol 2019. Durant aquest 7 dies hem estat a la casa de colònies de "Can Mas" a Torrelles de Llobregat. Hi ha participat un total de 40 nens i nenes.

Amb aquestes activitats hem volgut oferir als infants i a les famílies una opció més lúdica i de vacances, així és que les activitats han estat pensades per poder gaudir de la ciutat a l'estiu, amb el Casal, així com poder sortir de Barcelona i anar a un entorn en contacte amb la natura amb les Colònies. Les colònies d'estiu són la culminació de la nostra tasca educativa diària. Els objectius que es treballen durant el curs, es treballen de manera més intensa i continuada durant les colònies. Com a equip educatiu, a més a més, ens plantejem una sèrie d'objectius específics que durant les colònies es poden treballar de manera més acurada. Les Colònies han pres significat propi, ja que han marcat un espai i temps diferent de coneixement de l'infant i les seves relacions. El treball en grup, el temps lliure, les relacions fora de l'entorn habitual i el sorgiment de dinàmiques que ens han permès conèixer els infants en les seves potencialitats i capacitats, més enllà del què ha succeït en la dinàmica diària del centre obert. El darrer dia de Colònies és el Dia de les Famílies, el diumenge es va organitzar un autocar per les famílies que van voler venir a passar el dia amb els seus fills.

IV. Espai Jove Esquitx

Durant aquest curs 2018-19 hem acompanyat a **18 joves de 14 a 18 anys** del barri, tots ells ja fa molts anys que estan vinculants a l'Esquitx.

Al llarg d'aquests mesos els i les joves han fet passos per poder aprendre a gestionar el seu temps lliure i compartir els seus interessos. Ha estat un espai de diàleg, confiança i d'escolta activa a través del qual l'educador els hi ha donat eines per desenvolupar la seva autonomia i la seva capacitat de decisió. L'eina en la que fonamentem l'acció educativa ha estat la vinculació afectiva.

A través d'aquest projecte s'ha realitzat una tasca de prevenció i acompanyament en l'edat de l'adolescència als/les joves del Casc Antic.

En l'Espai Jove s'ha utilitzat una metodologia participativa i assembleària, tant per part dels/les educadors/es com del joves i les seves famílies, és a dir, els joves han decidit què volien fer, s'han implicat en el procés i han assumit les conseqüències de les seves decisions.

La unitat bàsica de treball ha estat el grup d'iguals, les propostes i tries fetes des del mateix.

Als joves que requerien una atenció més individualitzada se'ls ha realitzat un acompanyament i una proposta educativa individual.

Per poder vehicular millor la proposta educativa feta als joves, s'han utilitzat diversos instruments que han facilitat la comunicació en el consens de la proposta:

- Diari: s'ha fet un recull d'allò que cada dia es duia a terme, les persones que hi han participat, les dificultats que hi ha hagut, i com s'han resolt.
- Full d'assistència: cada dia s'ha passat un full on cada un dels nois i noies registren la seva assistència.
- Assemblea : els joves i els/les educadors/es han valorat com s'han realitzat les activitats i es fan noves propostes per a poder dur a terme.
- Seguiments individuals: cada jove ha comptat amb un educador que és l'adult més proper. Aquest ha aportat una proposta vincular més propera i de més confiança.
- Projecte educatiu individual: cada jove compte amb un educador per dur a terme de manera conjunta una proposta educativa individual.

El centre es coordina amb els/les professionals de: Serveis Socials de primària, Càritas, EAlA, Serveis personal del Casc Antic. Es treballa per mantenir contactes amb altres entitats tant del barri com de la resta de la ciutat, per tal de treballar en un projecte educatiu comú i sumar tots els esforços amb la finalitat d'oferir el millor servei als nois i noies del barri.

També es desenvolupen diverses coordinacions:

- Reunions del XACS.
- Xarxa de Centres Oberts de Barcelona.
- Reunions de la comissió de CO de la FEDAIA.
- Instituts i centres de formació.

Totes aquestes reunions han estat necessàries per poder desenvolupar correctament la tasca socioeducativa, així com per poder comunicar-nos amb altres professionals que han treballat amb objectius semblants als nostres.

Funcionament del servei

Dies i hores de funcionament

Els nois i noies han assistit dos dies a la setmana: dilluns i dimecres de les 19h30 a les 21h, i divendres de les 17h a les 19h30. Aquest horari està organitzat a través del **quotidià**. Aquest quotidià marca la dinàmica de l'activitat realitzada de dilluns a divendres durant el curs a través dels diferents moments:

- L'Acollida, espai de benvinguda als joves, l'educador ha promogut la benvinguda i la comunicació entre els nois i noies.
- El Berenar: Cada dia s'ha ofert als nois i noies berenar. Aquest espai té l'objectiu que tots els participants puguin menjar alguna cosa a l'hora de berenar i sobretot ha estat el moment de treballar els hàbits d'alimentació, d'higiene, de comunicació entre el grup i de participació a través de responsabilitzar-se de les tasques de funcionament (càrrecs: comprar berenar, recollir i netejar).
- Activitat aquestes han estat proposades tant des de l'educador com des del propi grup: Jocs de taula, dinàmiques grupals, Tallers i Pel·lícules.

Horari	Activitat
19h30	Acollida i Berenar
20h	Activitat
20h45-21h	Recollir i Comiat

V. Suport Familiar

Amb el projecte de "Suport Familiar", s'ha treballat amb els referents adults que tenen cura dels infants en el moment actual. Ens referim als pares, mares, avis o tutor/a.

Des de l'A. Esquitx entenem la família com un tot on la interacció entre els individus que en formen part, modulen no només les relacions entre ells, sinó també que els posiciona en l'entorn i els fa més o menys vulnerables a les situacions de risc i en els moments de crisi.

Per això hem treballat amb cada un dels membres d'aquest sistema familiar, entenent que amb la modificació de qualsevol de les pautes manifestada per un membre, tindrà ressò en els altres.

A través del Suport Familiar hem **acompanyat** a les famílies: donant suport en situacions d'estrès, prevenint riscos que han sorgit en diferents àmbits personals, hem ajudat a superar la crisi que pot suposar tenir un fill/a en un determinat context familiar i facilitant el millor creixement possible.

Objectius generals de projecte:

1. Acompanyar les famílies en el desenvolupament dels infants.
2. Crear espais d'intercanvi on les famílies puguin compartir diferents temes.
3. Identificar i promoure la prevenció dels infants des de la família.
4. Coordinació amb altres entitats i professionals.

Aquest objectius s'han treballat des de tres àmbits diferents:

- Amb els referents adults que tenen cura dels infants en el moment actual i que han fet demanda d'orientació sobre aspectes educatius i de la criança dels fills. Molts d'aquests casos han estat casos derivats des d'algun dels altres projectes de l'entitat i en els que s'ha fet un treball conjunt amb les educadores socials però, també hem atès altres famílies que han arribat per iniciativa pròpia, sense mostrar cap dificultat afegida, i han manifestat interès i inquietuds pels temes relacionats amb la criança i l'educació dels seus fills.
- Donant suport a l'equip d'educatiu del Centre Obert, en temes relacionats amb famílies.
- Realitzat coordinacions amb altres agents que també han estat treballant amb les mateixes famílies.

Les característiques de les famílies que han participat són diverses:

- Progenitors que per la seva història personal, tenen dificultats per exercir el seu paper i afavorir un bon vincle amb els infants.
- Persones immigrades, amb les dificultats afegides de trobar feina, vivenda.

-Famílies de contextos socioculturals desfavorits, baix nivell d'ingressos econòmics, baix nivell cultural, problemes de legalitat, entre d'altres.

-Famílies que es troben en un moment vital complicat, per dificultats vàries.

Funcionament del servei

La metodologia que hem fet servir està basada en el vincle i la relació, tant pels espais individuals, com els grupals.

La intervenció ha estat emmarcada dins d'un espai de trobada. Les persones que hi han participat han estat els subjectes actius i a partir d'elles s'ha anat configurant el propi procés a seguir.

La intervenció s'ha realitzat en dues modalitats:

- A nivell individual

Les entrevistes individuals, entrevistes d'orientació per família o membre de la família en funció de les necessitats que es plantegin. S'han atès **34 famílies**. Al llarg del curs també s'han realitzat un total de 24 coordinacions amb: Serveis Socials d'Atenció Primària, EAIA i CSMIJ (relació amb els/les professionals que duen la detecció i el seguiment d'infants de famílies amb diverses dificultats).

- A nivell grupal

Aquest curs el taller que es va oferir a les famílies va ser **“El Circulo de Seguridad. Una escuela para padres basada en las relaciones”** gràcies a la col·laboració amb l'Associació l'Esquitx, d'Enrique Arellano, de l'Instituto Cuatro Ciclos i facilitador del curs a Barcelona. “El Circulo de Seguridad” és un programa de parentalitat, que posa el focus en lo relacional, ajudant a les mares i pares a reflexionar sobre com va ser la seva criança, l'experiència d'aquest taller va ser transformadora per les participants. Ha estat un taller de 8 setmanes, cada sessió ha estat de 2 hores de durada, era important participar a totes les sessions, ja que són acumulatives

El grup el van iniciar i acabar **10**.

Sobre el perfil de les famílies participants, la majoria tenien 2 o més fills, no treball o baix nivell d'ingressos econòmics, poca o gairebé cap xarxa de suport social, vulnerabilitat pel desavantatge social.

L'horari del servei de Suport Familiar ha estat de dilluns a dijous de 10 a 14 hores i dimecres també de 17 a 19 hores.

Aquest curs pel treball individual i des del camí a través de la **Neurociència i la integració de diferents conceptes i models** hem iniciat la relació amb **l'Institut d'Estrès Traumàtic** que ofereix un tipus de teràpia coneguda com a **Neurofeedback**.

És una teràpia no invasiva, que actua de forma directa sobre la funció cerebral provocant una eficàcia que es manté en el temps.

El Neurofeedback aporta un treball cerebral en cada entrenament, afavorint unes connexions més fortes o ajudant a crear noves xarxes sinàptiques en diferents àrees cerebrals i aportant una milloria cognitiva.

Des d'Esquitx i des de la col·laboració amb l'Institut d'Estrès Traumàtic, hem derivat un jove per fer un entrenament cerebral amb aquesta tècnica.

El resultat obtingut ha estat excelent, no només per la valoració i l'informe final que ens aportaven des de l'Institut d'Estres Traumàtic que va oferir aquest entrenament, si no des de les observacions que la família i altres entitats que també atenen al jove, ens van aportar.

-Teràpia Craneosacral, aquest curs es va oferir a 4 famílies la possibilitat de rebre una tècnica que afavoreix la regulació emocional, en aquest cas des del vincle amb l'adult referent. Això es va poder fer a partir de la col·laboració amb una estudiant que feia el seu treball de final de curs a la nostra entitat.

VI. Aula d'Estudi

L'Aula d'estudi ha pogut donar resposta a un grup de 10 nois i noies, principalment de l'entitat, que durant el Curs 2018-19 cursaven secundària. Han assistit a l'espai 4,5 hores setmanals. Durant aquest espai l'Educadora Social a donat suport en l'escolaritat dels infants a través de: reforç educatiu, suport en fer els deures, pautes per ajudar-lo a estudiar i organització de l'agenda escolar.

Amb cadascun dels nois/es l'educadora social ha elaborat un pla de treball individualitzat. Per dissenyar aquest pla individual s'ha focalitzat en les necessitats dels nois/es, la informació aportada pels diferents centres educatius i pel treball amb la família. El seguiment per part de l'educadora del procés de cadascun dels nois/es, conjuntament amb la família, tutors centres educatius i Serveis Social, ha estat clau per ajustar la proposta a cadascun d'ells/es.

VII. Suport individual a l'aula

Suport Individual dins de l'escola, ha anat dirigit a infants de Primària i Secundària que participen del Centre Obert Esquitx. Aquests infants presentaven dèficits curriculars, socials i/o emocionals significatius, detectats des del centre obert i compartit per l'escola i la família.

Dues educadores socials del Centre Obert Esquitx han entrat a tres escoles (Escola Cervantes, Escola Pere Vila i a l'Institut Maria Espinalt) a donar el Suport Individual a 5 infants. S'ha elaborat un pla de treball individualitzat amb cadascun dels infants, en el que les necessitats dels nens i les característiques de l'escoles han marcat el seu disseny i implementació. La finalitat de la nostra acció ha estat la de millorar i compensar la situació de necessitat específica detectada.

Durant el curs 2018- 2019 els 3 Suports Individuals que hem realitzat s'han organitzat de la següent manera:

-Escola Cervantes, 2 infants 4 hores/setmanals cadascun.

-Institut Maria Espinalt, 1 infant 4h/setmanals.

Amb les escoles s'ha fet seguiment del procés dels infants amb els tutor/es i les educadores. I al finalitzar el curs s'ha fet un retorn a les famílies de valoració d'aquests Suports als seus fills/es. Així com també, s'ha fet una valoració conjunta amb les diferents escoles per valorar la tasca realitzada i fer la proposta de continuïtat pel proper curs.

VIII. Psicomotricitat

La psicomotricista ha fet la planificació de la Psicomotricitat al llarg del curs per infants de 3 a 8 anys tant la que s'ha realitzat amb el grup d'infants en horari de Centre Obert com la que s'ha realitzat en horari lectiu a dins de les escoles.

-Al Centre Obert: s'ha realitzat amb un grup de 14 infants d'entre 4 a 6 anys. Aquest s'ha dut a terme al gimnàs de l'Escola Cervantes, que els divendres ens cedeix l'espai del poliesportiu.

-A dues escoles del barri, l'Escola Pere Vila i l'Escola Cervantes. En aquestes escoles s'ha realitzat un grup de 5 infants d'Educació Infantil en horari lectiu, en cadascuna d'elles. D'aquests cinc infants, tres els hem escollit des del Centre Obert i els altres dos infants els han escollit des de l'escola.

L'objectiu de la Psicomotricitat ha estat reforçar als infants en el seu procés d'aprenentatge a través d'aquesta proposta que passa pel cos, del llenguatge corporal, que en aquestes edats és un dels llenguatges principals. El que s'ha valorat positivament és la riquesa, tant per els infants com pels professionals (tant del centre obert com de les escoles), que ha aportat la psicomotricitat sobre com estan els infants a diferents nivells (emocional, relacional, autoconeixement, etapa evolutiva). La Psicomotricista ha aportat informació per poder entendre més als infants i ajustar les propostes educatives individuals.

El seguiment dels infants s'ha fet per part de la psicomotricista amb valoracions trimestrals, i amb coordinació amb les mestres de les escoles i amb l'equip educatiu del centre obert.

Al finalitzar el curs s'ha fet un retorn a les famílies de la tasca que s'ha realitzat.

IX. Suport Psicològic

Des del 2014 oferim Atenció Psicoterapèutica amb infants que venen a l'Esquitx. Són terapeutes externes a l'entitat, aquestes utilitzen tècniques terapèutiques de 3a Generació. Aquestes teràpies s'han ofert a 4 infants que anaven al centre obert.

4. Festes que celebrem a l'Associació l'Esquitx

-Les Festes a l'Esquitx: A l'associació hem celebrat conjuntament dues festes:

Concert de Nadal 2018 (19 de desembre del 2018) Aquest any vam canviar la modalitat que veníem fent els anys anteriors i ho vam celebrar a l'espai de Pons i Clerch de l'entitat. Va engegar la festa el grup d'infants que ha anat a Coral i després vam compartir un berenar nadalenc.

Festa de Final de Curs 2018-2019 (19/06/2019) hi van participar un total de 250 persones. Hi va haver l'actuació de circ i un pica pica amb música a la plaça Ponç i Clerch.

-Les Festes al Barri: A més a més d'aquestes festes que hem organitzat des de l'Esquitx per tots els que hi participen i obrint-les al barri, també hem celebrat quatre festes més que hem organitzat conjuntament amb altres entitats del barri des de la Comissió d'Infància:

Festa de la Castanyada 2018 (30/10/2018), des de l'Esquitx hem celebrat la Castanyada conjuntament amb altres entitats que pertanyen a la Comissió d'Infància del barri (Bay- Al- Taqafa, Fundació Comtal i SDIA). Aquest any la festa l'hem celebrada al Convent de Sant Agustí, es va organitzar el berenar i un Taller de Circ obert a tot el barri.

Festa de Sant Jordi, aquest curs per Sant Jordi vam anar a la Plaça del Pou de la Figuera on vam realitzar diferents tallers de jocs de Taula de fusta i berenar.

5. Treball en Xarxa i Comunitari

Al llarg del curs hem portat a terme diferents reunions de coordinació necessàries per poder desenvolupar correctament la nostra tasca socioeducativa, així com per poder comunicar-nos amb altres professionals que treballen amb objectius semblants als nostres.

- Coordinacions amb els SSAP i amb l'EAIÀ, principalment del Casc Antic però també de Gòtic i Raval.
- Comissió Infància del barri.
- Coordinacions amb el CSMIJ, EIPi i CESMA de Ciutat Vella.
- Coordinacions amb l'EAP de la zona.
- Coordinació amb els Escoles i els Instituts del barri, així com entitats que es dediquen al reforç escolar.
- Participem de la Comissió de seguiment del Consell de Barri, i al Consell de Barri.
- Membres de la XACS.
- Membres de FEDAIÀ (participació a la Comissió de Centres Oberts).
- Participació en la Xarxa de Centres Oberts de l'Ajuntament de Barcelona.
- Participació en la Xarxa de professionals dels Espais Familiars de Catalunya (APEFAC).
- Coordinacions amb els diferents Centres de formació dels alumnes que tenim en pràctiques (Fac. Educació social, Integració Social, Formació en el Lleure).
- Coordinació amb AFEV.
- Participació a la Federació Catalana del Voluntariat Social (FCVS)
- Coordinació amb l'Orfeó Català, pel projecte Clavé XXI (Palau de la Música).

Seguiment amb Serveis Socials: Des de l'entitat s'ha establert una relació permanent amb els/les professionals que han portat a terme la detecció i el seguiment d'infants de famílies amb diverses dificultats. Aquests professionals pertanyen entre d'altres a: Càritas, SSAP, EAIÀ, CSMIJ, CDIAB, PIAD, SAN.

Participació al barri: L'entitat forma part de xarxes de participació ubicades al barri i a la realitat en la què treballem. Així doncs, hem treballat per mantenir contactes amb altres entitats tant del barri com de la resta de la ciutat, per tal de treballar en un projecte educatiu comú i sumar tots els esforços amb la finalitat d'oferir el millor servei als infants i les famílies del barri.

6. Trobades, Jornades, Congressos

Durant aquest curs hem participat d'espais on hem explicat la tasca que realitzem amb els infants i les famílies a l'Esquitx.

- ✓ 18 i 19/10/ 2018 Fòrum de la Fedaià.
- ✓ 29/11/2018 Jornada sobre Salut i Pobresa a l'Auditori de la Bonnemaison, organitzadors: Hospital de Sant Joan de Déu, Família Juanitos i Ass.l'Esquitx

Així com també s'ha promocionat la formació de les professionals:

- ✓ Curs "Tutors de resiliència", realitzat per la F.Pere Tarrés.
- ✓ Curs "Regulación emocional en el tratamiento del trauma a través de HRV.
- ✓ "Coherencia cardíaca". Per l'institut d'estrès traumàtic, i adquirim l'aparell per posar en pràctica aquesta eina.
- ✓ Seminari "Aplicaciones clínicas de la Teoría Polivagal" Deb Dana

I els articles:

- ✓ Gaya, A (2019) "La relació entre la pobresa i l'economia: malalts de pobresa". Protagonistes, Ja!
- ✓ Gaya, A i Salomó, E (2019) "Recorregut del Treball amb Famílies al Casc Antic de Barcelona". Revista Intercanvis.

7. L'Entitat...

- Està registrada al **Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya**, amb el número de registre E04371. Així com també els següents projectes de: La Caseta del Barri, CO Ludoesquitx, COEsquitx i Suport Familiar.
- Forma part del **Codi Ètic de les Associacions de Barcelona** des de l'any 2011.
- Està declarada d'**Utilitat Pública**.
- Certificada en **Qualitat ISO 9001:2015** des del 2017.
- Compleix el que dicta la **LOPD**.
- Demana a totes les persones que participen dels projectes el **Certificat negatiu de Delictes Sexuals**.
- Forma en **Riscos Laborals i Manipuladors d'Aliments** als seus treballadors/es.

8. Recursos

8.1. Finançament

- Entitats públiques (Ajuntament de Barcelona, Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona)
- Entitats privades (Oficina de "La Caixa" del barri, F. Pere Tarrés, Càritas, Obra Social "la Caixa" a través del Programa Caixa Proinfància).
- Donacions: han estat donacions en material didàctic i fungible, mobiliari, alimentació i monetària.
- Quotes participants dels projectes: les famílies paguen una quota simbòlica per participar dels projectes.

8.2. Infraestructures

Els locals en els que hem desenvolupat els projectes estan situats al Casc Antic de Ciutat Vella de Barcelona, els dos espais estan cedits per l'Ajuntament de Barcelona amb un règim de lloguer social, la ubicació d'aquests és la següent:

- **Plaça Pons i Clerch, 4, baixos.** Espai de 176 m² en el que es desenvolupen les activitats dels projectes: CO Esquitx, Joves, Suport Familiar, Aula d'Estudi.
- **Carrer Fonollar, 15, baixos, local 2.** Espai de 60 m² útils amb un pati de 100m² en el que és fan les activitats de l'Espai familiar La Caseta del Barri i del projecte CO Ludoesquitx.
- Carrer Arc de St. Cristòfol 1, baixos. Espai de 60m² en el que es realitzen activitats de centre obert, casal d'estiu i Treball amb famílies.

8.3. Equip humà que ho ha fet possible

A l'Associació la Junta Directiva és qui ha marcat els passos a seguir per aconseguir els objectius que es van marcar en assemblea. Emmarcats en el Pla Estratègic que es va dissenyar al 2017.

L'Equip humà que fa realitat l'Esquitx són persones, que de forma voluntària, remunerada o en pràctiques, han aportat la seva professionalitat a les accions socioeducatives que s'han realitzat aquest curs.

L'Equip l'ha format:

- Junta Directiva: 3 persones
- Coordinadora Entitat: 1 Pedagoga
- Adjunt a Coordinació: 1 Ed. Social.

- Recursos i Comunicació: 1 tècnic.
- Diferents serveis: 3 Psicòlogues, 6 Educadores Socials, 1 Psicomotricista, 4 Monitors/es de lleure,
- Disseny de material de difusió: Dissenyadora gràfica
- Colònies: equip de monitors/es i equip de cuina.

9. Eines de comunicació de l'entitat

Durant aquest curs 2018-2019 les eines de comunicació que ha utilitzat l'entitat són les següents:

- Pàgina web: www.esquitx.org
- Blog <https://esquitxblog.wordpress.com/>
- Correu electrònic: esquitx@esquitx.org
- Facebook <https://www.facebook.com/esquitxbcn>
- Twiter <https://twitter.com/esquitxbcn>
- Canal Youtube <https://www.youtube.com/channel/UCfDMbD2qsl5Oti3mbkbyBYg>
- Tríptic Informatiu.
- Telèfons: 93 310 11 57 / mòbils: 685 144 494 / 675 733 010

